

Nemzetpolitikai összefoglaló

2019. 17. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Potápi: 1,6 milliárd a diaszpóra magyarsága és a Kárpát-medencei magyar oktatás, kultúra támogatására

Összesen 1,6 milliárd forinttal támogatja a kormány a diaszpóra magyarságát, valamint a Kárpát-medencei magyar oktatást és kultúrát, a vonatkozó pályázatok eredményeit Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár ismertette csütörtökön Budapesten. Az államtitkár kifejtette: a magyar kultúráért és oktatásért elnevezésű pályázat keretében 1,1 milliárdot, a diaszpórának szóló pályázat keretében összesen 500 millió forintot különítettek el. Potápi Árpád János elmondta: a magyar kultúráért és oktatásért pályázat célja a Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való boldogulásának, Magyarországgal való kapcsolatai ápolásának és fejlesztésének előmozdítása, a magyar nemzeti azonosságtudatának megerősítése az oktatás és a kultúra támogatása által. Kifejtette: pályázni a magyar közösség céljait szolgáló kulturális és oktatási programok és ahhoz kapcsolódó tevékenységek támogatására, írott és elektronikus média, könyvkiadás segítésére lehetett. Segítséget lehetett kérni továbbá civil szervezetek, egyházak, belső egyházi jogi személyek, intézmények működéséhez, valamint a magyar közösség céljait szolgáló fejlesztésekre és ingatlan-beruházások támogatására.

Egy földön, egy hazában

Összesen 500 millió forintos forrást biztosít a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkarsága anyaországi és külhoni magyar testvérvárosi együttműködésekre, valamint ifjúsági és cserkésztevékenységek támogatására a külhoni magyar területeken. A dél-dunántúli Bonyhád és a felvidéki Tardoskedd 21 éve testvértelepüléseként erősítik a nemzeti összetartozást. A programmal kapcsolatban Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára kiemelte: 2015 óta hirdetik meg a programot. Hozzátette: azt szeretnék, hogy az önkormányzatokon keresztül is minél több anyaországi és külhoni magyar ember tudjon találkozni egymással. Úgy fogalmazott: fontos, hogy a már meglévő települési kapcsolatrendszert erősíteni tudják, másrészt, hogy ezek ne csak a nagypolitika szintjén működjenek, hanem újabb kötelékek és valódi barátságok alakuljanak ki felvidéki, kárpátaljai, erdélyi, délvidéki és horvátországi településeken élő magyarokkal.

Magyar EP-képviselők: az Európai Néppárt ítélje el Kelemen Hunor Ukrajnából történő kitiltását

Több magyar EP-képviselő levélben fordult Joseph Daulhoz, az Európai Néppárt (EPP) elnökéhez, hogy ítélje el Kelemen Hunor, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnökének Ukrajnából történt kitiltását - közölte Bocskor Andrea fideszes EP-képviselő az MTI-hez eljuttatott közleményében szerdán. A levél aláírói között szerepel

Bocskor Andrea mellett Deli Andor és Tókécs László fideszes, Hölvényi György kereszténydemokrata európai parlamenti képviselő, Csáky Pál, a szlovákiai Magyar Közösség Pártjának (MKP), valamint Sógor Csaba és Winkler Gyula, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) EP-képviselői. Az ukrán hatóságok április elején megtagadták Kelemen Hunor RMDSZ-elnök belépését az országba, aki a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) alapításának 30. évfordulója alkalmából tartott közgyűlésre igyekezett. A román diplomata útlevelemmel közlekedő politikust arról tájékoztatták, hogy 2020-ig nem léphet be Ukrajna területére, ennek okát azonban nem ismertették.

Budapest finanszírozza egy Erdélybe irányuló napi repülőjáratot

Nyitott a tárgyalásokra a magyar állam, hogy anyagi segítséget nyújtson az anyaországot a Székelyfölddel összekötő napi repülőjárat üzemeltetése érdekében – jelentette ki a csütörtöki kormányinfón Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter. A tárcavezetőt a Magyar Hang hetilap újságírója kérdezte arról, hogy miután a magyar állam évente mintegy egymilliárd forinttal finanszírozza Budapest légi összeköttetését nyugat-balkáni városokkal, a kormány nem kíván-e támogatást nyújtani a Wizz Air légitársaságnak arra, hogy a magyar szempontból fontos területekre, elsősorban Erdélybe is naponta indulhassanak járatok. Gulyás Gergely elmondta, a magyar kormány régóta kéri arra a Wizz Airt, hogy székelyföldi járatot is üzemeltessen napi szinten, de a társaság elzárkózik ettől. A Miniszterelnökséget vezető miniszter hozzátette, a magyar kormány nyitott az anyagi segítségnyújtást célzó tárgyalásokra is annak érdekében, hogy napi egy járat indulhasson Székelyföldre.

Vincze Loránt szerint Románia kettős mércét alkalmaz a kisebbségi feliratok ügyében

Vincze Loránt, az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniójának (FUEN) elnöke szerint Románia kettős mércét alkalmaz a kisebbségi feliratok ügyében. A politikus - aki szerepel a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) európai parlamenti képviselőjelölt-listáján is - ezt a románul és németül is feliratozott vidombáki városháza előtt rögzített videóüzenetben tette nyilvánvalóvá. A FUEN elnöke az egyik közösségi portálon közzétett kisfilmen azt mutatta be, hogy a Brassó megyei településen senkit nem zavar az épület homlokzatára felfestett Primaria - Rathaus felirat, míg a kisvárostól 134 kilométerre fekvő székelyföldi Korondon egy hasonló román és magyar nyelvű feliratért példátlanul nagy bírság kifizetésére ítélte a polgármestert a bíróság. Vincze Loránt szerint az a kérdés, hogy ha lehet német felirat azon a településen, ahol a német lakosság helyi aránya egy százalék

körüli, akkor miért nem lehet hasonló magyar felirat azon a településen, ahol a magyar lakosság aránya 93 százalék. A politikus arra is kitért, hogy a vidombáki városháza előtt szabadon loboghat a város zászlaja, mely erősen emlékeztet Ausztria zászlajára, a székelyföldi településeken viszont perек sorozatával kényszerítették a polgármestereket a helyi zászlók eltávolítására.

Még két évet kell várni a gyulafehérvári Batthyáneum restitúciójának tárgyalásáig

A bukaresti legfelsőbb bíróság a Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség kérésére előbbre hozta, de így is csak 2021 májusában kezdi el tárgyalni a gyulafehérvári Batthyáneum könyvtár visszaszolgáltatásának az ügyét. A legfelsőbb bíróság sajtóosztálya az MTI kérdésére csütörtökön közölte: az eredetileg 2021. november 9-re kitűzött tárgyalás időpontját szerdán 2021. május 25-re módosították. A szóvivő közlése szerint a legfelsőbb bíróság közigazgatási ügyekkel foglalkozó részlegén rendkívüli módon feltorlódtak a dossziék. A részlegben több ezer ügy vár jogerős ítéletre, ezért voltak kénytelenek ilyen hosszú határidőt szabni a tárgyalás megkezdésére. A Batthyáneum könyvtár restitúciós ügye tavaly novemberben került a legfelsőbb bíróság asztalára, azt követően, hogy az első fokon eljáró Gyulafehérvári Táblabíróság két és fél évi tárgyalássorozat után 2018 júliusában megalapozottnak találta a restitúciós bizottságnak a visszaszolgáltatást elutasító határozatát. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2012-ben hozott ítélete nyomán a román államnak egyszer már bírságot kellett fizetnie azért, amiért 14 évig húzta a Batthyáneum restitúciós kérelmének elbírálását.

Újabb nacionalista támadás a marosvásárhelyi katolikus gimnázium ellen

Húsvéti „ajándékkal” lepte meg tegnap délelőtt a marosvásárhelyi magyar közösséget Marius Pașcan, az ellenzéki Népi Mozgalom Pártja (PMP) parlamenti képviselője. A honatya Facebook-oldalán tette közzé a hírt, miszerint politikai alakulata a notórius feljelentőként közismertté vált Dan Tanasă vezette civil szervezettel, valamint az Unirea Főgimnáziummal és annak szülői bizottságával közösen pert indított a román oktatásügyi minisztérium és a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum ellen a felekezeti iskola törvénytelennek vélt újjáalakítása ellen. A politikus szerint a kormánykoalíciót alkotó Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Liberálisok és Demokraták Szövetsége (ALDE), valamint az RMDSZ „gonosz politikai húzásukkal” Orbán Viktor magyar kormányfő utasítását követve szegtek alkotmányt és törvényt, amikor 2018 nyarán újból létrehozták a már megszüntetett tanintézetet.

Szijjártó: sikeres és folytatódik a gazdaságélénkítő program

Kifejezetten sikeres és folytatódik a magyar kormány gazdaságélénkítő programja a Felvidéken és a többi szomszédos országban is – jelentette ki Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter Pozsonyban, miután találkozott az MKP vezetőivel. A magyar diplomácia vezetője Menyhárt József MKP-elnökkel közösen tartott sajtótájékoztatóján elmondta: a gazdaságélénkítő csomag felvidéki sikerein felbuzdulva az idén 10 milliárd forintot szán a magyar kormány a felvidéki gazdaságfejlesztési program végrehajtására. Kifejtette: a Felvidéken már kiírták a pályázatokat, azok nagy értékű mezőgazdasági termelőket integrálni tudó beruházásokra vonatkoznak. Hozzátette: 49 pályázat már be is érkezett, ezek igénye valamivel meghaladja a keretösszeget, s elbírálásuk május végéig megtörténik. A miniszter elmondta: az MKP vezetőivel egyeztettek az úgynevezett himnusz-törvényről és a felvidéki magyar párt által ez ügyben indított petícióról is. Ezzel összefüggésben leszögezte: Magyarország továbbra is abban érdekelt, hogy Szlovákiával kölcsönös tiszteleten alapuló kapcsolatot tartson fenn. Ugyanakkor rámutatott: ahogyan más a felvidéki magyarságot érintő kérdésekben is folyamatos konzultációt folytatnak az MKP-val, úgy ebben a kérdésben is így volt ez. Menyhárt József emlékeztetett a felvidéki magyar párt által az ügyvel kapcsolatban a napokban indított petícióra, amelyhez a magyar külügyminiszter sok sikert kívánt. A petíciónak az a célja, hogy a nemzeti kisebbségek jelképeinek szabad használata kapjon teljes körű törvényi szabadságot Szlovákiában, s ennek módjáról az MKP egyeztetést kezdhesen a szlovák kormány ez ügyben érintett szaktárcáival.

Közösségi találkozót tartottak Felsőhegyen

Szerdán este Felsőhegyen a helyi közösség mellett lévő könyvtár olvasótermében tartott közösségi találkozót a Vajdasági Magyar Szövetség. A küszöbönálló európai parlamenti választás fontossága és a választáson való minél tömegesebb részvétel volt a beszélgetés témája. A vajdasági magyarság jelentős hányada már rendelkezik magyar állampolgársággal is, ennek köszönhetően első ízben vehetnek részt EP-választáson. Deli Andor személyében a Fidesz–KDNP listáján van saját jelöltjük is, aki nemcsak a vajdasági magyarság, hanem egész Szerbia érdekeit képviseli Brüsszelben.

Volodimir Zelenszkij humorista nyerte az ukrainai elnökválasztást

Az ukrán elnökválasztás vasárnap megtartott második fordulójában leadott szavazatok 97,84 százalékanak összesámlálása után továbbra is Volodimir Zelenszkij humorista-producer jelölt vezet 73,15 százalékkal, míg Petro Porosenko hivatalban lévő államfő 24,53 százalékon áll - tájékoztatott hétfőn a Központi Választási Bizottság (CVK) a honlapján. A részeredmények szerint az országban egyedül a nyugat-ukrajnai Lviv megyében áll Porosenko az élen - ott a voksok 62,82 százalékat szerezte meg, míg ellenfele 34,45 százalékot -, az összes többi megyében Zelenszkij vezet. Ezen kívül külföldön kapott a hivatalban lévő elnök több szavazatot (54,73 százalék), mint Zelenszkij (43,78 százalék).

Levélben gratulált Volodimir Zelenszkijnek, Ukrajna megválasztott elnökének Orbán Viktor miniszterelnök - tájékoztatta az MTI-t Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Sajtóirodát vezető helyettes államtitkár kedden reggel. "Kérem, engedje meg, hogy ezúton gratuláljak nagyarányú győzelméhez, amellyel Ukrajna következő elnökévé választották" - írta Orbán Viktor, és leszögezte: a magyar kormány a továbbiakban is az ukrán-magyar kapcsolatok fejlesztésén fog munkálkodni. "Ebben számítok és örömmel tekintek az Önnel való együttműködésre. Felelősségteljes munkájához sok sikert kívánok" - zárta levelét a magyar miniszterelnök. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) kedden Ungváron kiadott nyilatkozatában üdvözölte Volodimir Zelenszkij győzelmét a vasárnap befejeződött ukrán elnökválasztáson, egyben annak a reményének adott hangot, hogy az új államfő megválasztása után Kijev felhagy a magyarelles politikával. Az MTI-hez is eljuttatott nyilatkozat szerint a KMKSZ meglepéssel vette tudomásul, hogy az ország lakosságának túlnyomó többsége, köztük "a kárpátaljai magyarság is a változásra szavazott". "Köszönetet mondunk minden honfitársunknak, aki elment szavazni, s ezáltal esélyt teremtett arra, hogy az ország elindulhasson a felemelkedés útján" - áll a közleményben.

Kisebbségi önkormányzati választások

A horvát kormány május 5-re írta ki a kisebbségi önkormányzati (tanácsi) választásokat. A nemzeti kisebbségek jogait szabályozó alkotmányerejű törvény meghozatala óta ötödik alkalommal választják meg ezeket a testületeket. Ami a horvátországi magyarságot illeti, 12 megyében, ezen belül 9 városban és 21 járásban választhatnak magyar önkormányzatot (ahol az arányuk meghaladja a közigazgatási egység lakosságának 1,5%-át, vagy létszámuk meghaladja a 200 főt), vagy képviselőt helyettesével (olyan közigazgatási egységekben, ahol nincsenek meg a feltételei kisebbségi önkormányzat alakításának, de létszámuk meghaladja a 100 főt). Mindösszesen 409 választott képviselőt választhatnak a kiírás szerint. A HMDK-nak országosan messze a legtöbb képviselőjelöltje van, pontosan 341, ami az összes jelölt számának a 75 %-a. Mögötte következik a Belovári Magyarok

Egyesülete, amelynek 52 jelöltje van Belovár-Bilogora és Sziszek-Moslavina megyék területén.

Elhunyt Hámos László, az amerikai magyarság egyik ismert személyisége

Elhunyt Hámos László, az amerikai magyarság ismert személyisége, a Magyar Emberi Jogok Alapítvány (HHRF) társalapítója és elnöke. A 68 esztendőes Hámos László – aki Párizsban született erdélyi és felvidéki magyar szülők gyermekeként – az Egyesült Államokban nőtt fel és a magyar diaszpóra egyik befolyásos vezetője volt. Kivált a rendszerváltás óta tevékenykedett aktívan a határokon kívül élő erdélyi, felvidéki és kárpátaljai magyarok jogainak védelme érdekében. A HHRF elnökeként Hámos László a többi között tiltakozó dokumentumot nyújtott be a Fehér Háznak a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Református Kollégium visszaállamosítása miatt. Az amerikai törvényhozás magyar frakcióközi csoportja egyik társelnökéként pedig sürgette a román kormányt és az amerikai külügyminisztériumot, hogy lépjen fel az Erdélyben elkobzott egyházi ingatlanok visszaszolgáltatása érdekében. A külhoni magyar jogvédelem élharcosának nevezte közleményében a nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes Hámos Lászlót. Semjén Zsolt a közleményében kiemelte: Hámos László személyében „a diaszpórában élő magyarság kiemelkedő alakja távozott közülünk”, aki a világban szétszórtságban élő magyar közösségek megmaradásáért folytatott küzdelem élharcosa volt. Több mint négy évtizedes fáradhatatlan, áldozatos munkájával elévülhetetlen sikereket szerzett nemcsak az amerikai, de a Kárpát-medencében élő magyarság megőrzése, jogvédelme és magyar identitásának megerősítése területén – hangsúlyozta a miniszterelnök-helyettes.

